CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

Discurs
8 octombrie 2026

Discursul domnului Tony Murphy, președintele Curții de Conturi Europene

Prezentarea Raportului anual pe 2025 al Curții de Conturi Europene
Comisia pentru control bugetar a Parlamentului European

8 octombrie 2026

Prevalează versiunea orală.

Stimate Domnule Președinte,

Stimați Deputați,

Stimate Domnule Comisar,

Îmi face o mare plăcere să mă aflu astăzi în fața acestei comisii, pentru a vă prezenta principalele constatări și mesajele esențiale ale Raportului anual pe 2025 al Curții de Conturi Europene. Sunt însoțit, din nou, de stimatul meu coleg, domnul Jan Gregor, responsabil de supervizarea activităților de audit legate de elaborarea raportului anual.

Raportul anual este principala publicație a Curții de Conturi Europene. El mobilizează aproape 50 % din resursele noastre și implică o investiție substanțială de timp, expertiză și eforturi din partea personalului și a membrilor Curții.

Raportul oferă informații valoroase cu privire la bugetul UE și la diferitele sale domenii de politică. Pe lângă auditurile de conformitate și auditurile performanței pe care le realizăm, identificăm riscuri, împărtășim lecții învățate și formulăm recomandări practice. Evaluările noastre independente sunt menite să sprijine Parlamentul și celelalte instituții ale UE în rolul lor de factori de decizie și colegiuitori. Ele contribuie la asigurarea unei bune gestiuni a fondurilor publice și a respectării normelor aplicabile, dar și la fundamentarea deciziilor pe dovezi fiabile.

În prezent, se conturează o decizie de importanță majoră, în contextul negocierilor în curs privind următorul cadru financiar multianual.

Nu este vorba doar despre dimensiunea viitorului buget al UE, ci și despre modul în care acesta va fi finanțat, executat și controlat, precum și despre capacitatea sa de a răspunde așteptărilor puse pe seama sa.

Tocmai de aceea, constatările și recomandările Curții sunt deosebit de relevante în acest moment. Raportul nostru anual nu evaluează doar execuția bugetului actual. El oferă și lecții importante pentru elaborarea următorului buget.

Astăzi vă voi prezenta principalele constatări ale Raportului anual pe 2025, precum și concluziile relevante desprinse din activitatea recentă și în curs a Curții. Dar mă voi concentra și asupra implicațiilor acestora pentru următorul cadru financiar multianual.

Care sunt principalele concluzii desprinse din Raportul anual pe 2025 al Curții?

Exprimăm o opinie favorabilă cu privire la conturile UE pe 2025, confirmând că acestea prezintă în mod fidel situația financiară a Uniunii. Atragem totuși atenția asupra tranziției către noul sistem informatic financiar al Comisiei, care a generat erori contabile ce au necesitat corecții și reconcilieri manuale, precum și un volum suplimentar de activități de audit.

De asemenea, am remarcat diferențe între modul în care împrumuturile sunt tratate în bugetul UE și modul în care sunt prezentate în situațiile financiare ale Uniunii. Această diferență de abordare face ca bugetul să arate un excedent, în timp ce conturile anuale indică un deficit, adică un rezultat economic negativ pentru anul respectiv.

Și în acest an, emitem o opinie favorabilă cu privire la veniturile UE, care nu au fost afectate de erori semnificative. La fel ca în anii anteriori, opinia Curții nu acoperă sumele rezultate din taxele vamale și alte taxe subraportate sau eludate, deoarece evaluarea se axează doar pe cifrele raportate.

În ceea ce privește cheltuielile, bugetul pe termen lung al UE include atât cheltuielile tradiționale din cadrul financiar multianual, cât și finanțarea din cadrul *NextGenerationEU*. Finanțarea din NGEU este direcționată în principal prin Mecanismul de redresare și reziliență (sau MRR), care urmează un model de implementare diferit de cel al cadrului financiar multianual, bazat pe îndeplinirea unor jaloane și ținte.

Curtea continuă deci să prezinte două opinii separate cu privire la regularitatea cheltuielilor: una pentru cheltuielile tradiționale din bugetul UE și una pentru cheltuielile aferente Mecanismului de redresare și reziliență.

Voi începe prin a mă referi la cheltuielile tradiționale ale bugetului UE:

Nivelul de eroare estimat de Curte a crescut la 3,8 % în 2025, comparativ cu 3,6 % în 2024, depășind pragul de semnificație pe care îl utilizăm. Având în vedere caracterul semnificativ și generalizat al erorilor identificate, Curtea emite o opinie contrară cu privire la cheltuielile bugetare ale UE pentru al șaptelea an consecutiv.

Nivelul de eroare estimat nu reprezintă o măsură a fraudei, a ineficienței sau a risipei. El reflectă doar o estimare a sumelor care nu au fost utilizate cu respectarea normelor UE și a celor naționale.

Populația de cheltuieli auditată de Curte s-a ridicat la 130,8 miliarde de euro din bugetul general. Cea mai importantă contribuție la rata de eroare estimată de Curte a avut-o domeniul „Resurse naturale și mediu”, pentru care am estimat un nivel de eroare de 3,9 % (față de 2,6 % în 2024). **Peste 95 %** din cheltuielile de la această rubrică **țin de politica agricolă comună**, erorile variind de la declarări ale unor terenuri neeligibile la calcularea incorectă a drepturilor la plată. În domeniul Coeziune, reziliență și valori, nivelul de eroare estimat a fost de 6,6 % (față de 5,7 % în 2024). Împreună, aceste două domenii de cheltuieli reprezintă aproape două treimi din cheltuielile auditate de Curte.

Cele mai frecvente erori pe care Curtea le-a observat la nivelul bugetului UE sunt rezultatul unor probleme legate de eligibilitate, cum ar fi costuri, proiecte, activități sau beneficiari neeligibili, dar și încălcări ale procedurilor de achiziții publice și de atribuire a granturilor și lipsa documentelor justificative.

Ce înseamnă aceste constatări pentru următorul cadru financiar multianual?

Mesajul care reiese din cheltuielile tradiționale ale bugetului UE este unul clar: ratele de eroare se mențin peste pragul de semnificație și sunt atât ridicate, cât și generalizate.

Cei doi principali factori care contribuie la rata de eroare sunt politica agricolă comună și politica de coeziune.

Aceste constatări indică faptul că normele europene și cele naționale nu sunt respectate în mod corespunzător și că sistemele de control existente nu sunt suficient de eficace. Totodată, ele arată că nu ne putem baza încă pe deplin pe activitatea autorităților naționale.

Am colectat un volum considerabil de dovezi care pun serios sub semnul întrebării fiabilitatea activității autorităților naționale și limitează măsura în care ne putem baza pe aceasta. De exemplu, am identificat numeroase erori care ar fi trebuit să fie detectate de autoritățile respective, dar care au trecut neobservate.

În același timp, Curtea recunoaște că multe autorități naționale de audit își desfășoară activitatea sub o presiune considerabilă și se confruntă cu dificultăți persistente legate de capacitate.

Propunerile pentru noul cadru financiar multianual prevăd atribuirea unor responsabilități sporite statelor membre în ceea ce privește gestionarea fondurilor UE și furnizarea de asigurări privind utilizarea acestora. Totuși, mecanismele și organismele naționale de asigurare existente nu oferă încă nivelul de fiabilitate necesar.

Gruparea politicii agricole comune și a politicii de coeziune în cadrul unui fond european unic, cu scopul de a promova simplificarea și flexibilitatea, va transfera probabil sarcina administrativă dinspre Comisie către statele membre și beneficiari și va crește riscul de eroare.

Prin urmare, o mai mare flexibilitate nu ar trebui să se obțină în detrimentul previzibilității. Simplificarea ar trebui să reducă sarcina administrativă inutilă, nu doar să o transfere în altă parte, și nu trebuie să slăbească răspunderea de gestiune.

Mecanismul de redresare și reziliență

Modelul de implementare al Mecanismului de redresare și reziliență diferă de cel aplicat cheltuielilor bugetare tradiționale. Plățile depind de îndeplinirea unor jaloane și ținte și urmează un model de finanțare nelegată de costuri, nefiind bazate pe costurile efective și nici pe conformitatea cu normele UE și cu cele naționale. Prin urmare, rezultatele aferente Mecanismului de redresare și reziliență nu sunt comparabile cu cele ale cheltuielilor din bugetul tradițional, motiv pentru care emitem o opinie de audit separată.

Întrucât se preconizează că noul cadru financiar multianual va prelua multe dintre caracteristicile Mecanismului de redresare și reziliență, constatările Curții devin cu atât mai importante în acest moment. Ele scot în evidență deficiențe semnificative care nu ar trebui repetate.

În 2025, cheltuielile din Mecanismul de redresare și reziliență au totalizat 45,4 miliarde de euro. În cazul plăților efectuate către nouă state membre, am identificat situații în care jaloanele și țintele nu fuseseră îndeplinite în mod satisfăcător, precum și probleme legate de dubla finanțare și de perioada de eligibilitate a Mecanismului de redresare și reziliență.

Am identificat, de asemenea, deficiențe în conceperea jaloanelor și a țintelor, lacune în monitorizarea efectuată de Comisie și, din nou, probleme persistente legate de fiabilitatea sistemelor de control ale statelor membre. Pe această bază, exprimăm o opinie cu rezerve privind cheltuielile din Mecanismul de redresare și reziliență.

Am observat cazuri în care jaloanele și țintele convenite anterior au fost revizuite astfel încât realizările pe care statele membre se angajaseră inițial să le obțină în cadrul planurilor lor de redresare au devenit mai puțin ambițioase.

Deosebit de îngrijorător este faptul că unele modificări au fost prezentate abia după depunerea cererilor de plată inițiale, în timp ce acestea încă erau evaluate de Comisie.

Modificările au fost apoi adoptate înainte de aprobarea plăților finale, astfel încât realizările vizate au fost aliniate la cele efectiv obținute, și nu la cele convenite inițial, fără ca plata aferentă să fie afectată. În multe cazuri, modificările nu erau susținute de motive suficient de obiective sau convingătoare.

Condiționarea finanțării de producerea efectivă de rezultate devine astfel mai slabă și apare riscul ca statele membre să primească finanțare chiar și atunci când performanța este insuficientă.

Data-limită până la care statele membre au putut transmite cererile lor finale de plată în cadrul MRR a fost 30 septembrie. Astfel, pentru a respecta acest termen, 21 de

cereri au fost depuse chiar în luna septembrie, dintre care 8 pe 29 și 30 septembrie. Comisia trebuie acum să prelucreze în jur de 90 de miliarde de euro până la sfârșitul acestui an. Această situație generează un risc imediat, mai exact:

experiența noastră arată că presiunea de a cheltui fondurile înainte de încheierea unei perioade bugetare poate duce la creșterea numărului de plăți neconforme și poate încuraja selectarea unor proiecte de calitate mai scăzută sau cu obiective mai puțin ambițioase, ceea ce afectează, în cele din urmă, eficacitatea utilizării fondurilor UE.

Ce înseamnă acest lucru pentru următorul cadru financiar multianual?

Trebuie să învățăm din experiența Mecanismului de redresare și reziliență. Dacă UE se îndreaptă către un model de finanțare bazat pe performanță și nelegat de costurile efective, trebuie să se asigure că jaloanele și țintele sunt credibile, clar definite, măsurabile în mod obiectiv și direct legate de rezultatele care trebuie obținute. Informațiile privind performanța trebuie să fie fiabile și transparente și să permită verificarea lor independentă.

În opinia noastră, actualul cadru de performanță propus prezintă deficiențe de concepție. În forma sa actuală, el nu permite măsurarea adecvată a rezultatelor obținute prin utilizarea fondurilor UE și nici a beneficiilor concrete pe care cetățenii europeni le primesc în schimbul banilor cheltuiți.

Datorie și bugete viitoare

Propunerea Comisiei pentru bugetul 2028-2034 se ridică la aproape 2 000 de miliarde de euro, echivalentul a aproximativ 1,26 % din VNB-ul UE. Din această sumă, 0,11 % (din VNB) este alocat exclusiv pentru serviciul datoriei legate de *NextGenerationEU*.

Până în 2027, datoria UE ar putea ajunge la 1 000 de miliarde de euro, NGEU având o contribuție majoră la această sumă. În propunerea sa pentru următorul cadru financiar multianual, Comisia prevede o sumă anuală fixă de 24 de miliarde de euro (în prețuri curente) pentru a acoperi atât plata dobânzii, cât și rambursarea principalului. Numai dobânzile aferente componentei de granturi din NGEU ar putea totaliza aproximativ 93 de miliarde de euro în perioada 2028-2034.

Propunerile Comisiei pentru următorul buget permit, de asemenea, contractarea unor noi împrumuturi substanțiale, inclusiv 150 de miliarde de euro pentru planurile naționale și regionale de parteneriat ale statelor membre, până la 100 de miliarde de euro sub formă de sprijin suplimentar pentru Ucraina, precum și posibilitatea utilizării unui instrument pentru crize grave în valoare de până la 395 de miliarde de euro.

De asemenea, este important de subliniat că bugetul total propus pentru cadrul financiar multianual se ridică la 2 mii de miliarde de euro, dar acest lucru depinde de materializarea noilor fluxuri de venituri propuse, care reprezintă aproximativ 20 % din bugetul preconizat.

Mesajul general este unul de prudență: dacă aceste noi surse de venit nu vor fi aprobate sau nu se materializează conform așteptărilor, bugetul UE s-ar putea confrunta cu un deficit semnificativ de finanțare.

În acest caz, ar putea fi necesare contribuții mai mari din partea statelor membre, o reducere a nivelului general de ambiție al bugetului, contractarea de noi împrumuturi sau refinanțarea datoriei existente.

În plus, împrumuturile substanțiale planificate ar putea expune statele membre la obligații financiare suplimentare într-un moment în care bugetele naționale sunt deja supuse unor presiuni considerabile.

Concluzie

În concluzie, este esențial să se abordeze constatările și deficiențele evidențiate în Raportul nostru anual, pentru a consolida gestionarea și implementarea fondurilor UE, mai ales în contextul actualului cadru financiar multianual, unde rata de absorbție a fondurilor gestionate în comun este în prezent de doar aproximativ 30 %.

Totuși, privind înainte, bugetele ambițioase au nevoie de mecanisme de protecție pe măsură. Dacă Uniunea se îndreaptă către un model de finanțare nelegată de costuri, bazat pe jaloane și ținte, trebuie să valorifice experiența acumulată și să consolideze răspunderea și transparența la nivelul întregului sistem.

Succesul nu ar trebui să fie măsurat doar prin mai puține norme sau printr-o mai mare flexibilitate, ci și prin rezultate mai bune pentru cetățeni, un impact mai mare al banilor publici și o mai mare încredere în proiectul european.

În încheiere, aș dori să îmi exprim recunoștința față de personalul și colegiul Curții de Conturi Europene. Angajamentul, expertiza și munca lor minuțioasă stau la baza calității acestui raport anual și aduc o contribuție esențială la consolidarea rolului și a misiunii Curții.

Vă mulțumesc pentru atenție.